

Keski-Pohjanmaan Osuuspankin Säännöt

1 § Toiminimi ja kotipaikka

Osuuspankin toiminimi on Keski-Pohjanmaan Osuuspankki, ruotsiksi Mellersta Österbottens Andelsbank
Sen kotipaikka on Kokkola

2 § Toimiala

Osuuspankin tarkoituksena on harjoittaa omistaja-asiakkaidensa omistamana osuuskuntamuotoisena talletuspankkina luottolaitostoimintaa omistaja-asiakkaiden ja asiakkaiden taloudellisen menestyksen tukemiseksi.

Osuuspankin palveluita saavat käyttää muutkin kuin omistaja-asiakkaat.

Osuuspankki tarjoaa sijoituspalvelulain mukaisia sijoituspalveluja ja oheispalveluja toimilupansa mukaisesti.

3 § Kuuluminen OP Ryhmään

Osuuspankki kuuluu valtakunnalliseen OP Ryhmään.

4 § Osuuspankkien yhteenliittymä ja Keskusyhteisön jäsenyys

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään ("Osuuspankkien yhteenliittymä"), jonka muodostavat tämä osuuspankki ja sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, Keskusyhteisö ja sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, muut Keskusyhteisön jäseninä olevat jäsenluottolaitokset ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt omistavat yli puolet.

Osuuspankkien yhteenliittymän yhteenliittymälain mukaisena keskusyhteisönä toimii OP Osuuskunta (näissä säännöissä "Keskusyhteisö"). Osuuspankki on Keskusyhteisön jäsen.

Keskusyhteisö

- valvoo yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankin toimintaa
- vahvistaa osuuspankin noudatettavaksi yleiset toimintaperiaatteet osuuspankin yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa
- antaa osuuspankille sen maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita vakavaraisuuden ja riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa

Osuuspankki on velvollinen osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä Keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun yhteenliittymälain mukaisesti.

5 § Omistaja-asiakkuus

Osuuspankin päätösvalta kuuluu omistaja-asiakkaille. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Osuuspankki tarjoaa omistaja-asiakkailleen OP Ryhmässä kulloinkin voimassa olevat jäsenedut.

Omistaja-asiakkaiksi voivat liittyä OP Ryhmän palveluja käyttävät luonnolliset henkilöt, yhteisöt ja säätiöt.

Hallitus päättää hakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä.

6 § Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajan oikeudet

Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajilla on valitsemansa edustajan kautta oikeus käyttää vainajan taloudellista oikeutta vuoden ajan kuolinpäivästä.

Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajalla, jolle oikeus tämän jäsenosuusmaksuun on siirtynyt, on oikeus omistaja-asiakkaaksi pääsemiseen, mikäli edellytykset siihen muutoin ovat olemassa. Oikeudenomistajan, joka haluaa käyttää tätä oikeuttaan, tulee ilmoittaa siitä osuuspankille vuoden kuluessa kuolinpäivästä.

7 § Jäsenosuus

Jokainen omistaja-asiakas on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden jäsenosuuden. Jäsenosuudesta merkintähintana maksettava jäsenosuusmaksu on sata (100) euroa.

Jäsenosuusmaksu on suoritettava kokonaisuudessaan osuuspankin omistaja-asiakkaaksi liityttäessä.

Jos jäsenosuusmaksua korotetaan, omistaja-asiakkaan maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kaupparekisteriin merkitsemisestä lukien. Omistaja-asiakkaalle tulevaa ylijäämää ei pidetä jäsenosuusmaksun suorittamiseksi.

Jäsenosuusmaksun korotus voidaan suorittaa maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenosuudesta maksettuun määrään jäsenosuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuuspankki voi hankkia osuuspankista eronneen ja toiseen OP Ryhmään kuuluvaan osuuspankkiin omistaja-asiakkaaksi liittyneen omistaja-asiakkaan jäsenosuuden, jos siitä saadut varat käytetään toisen osuuspankin jäsenosuusmaksun maksamista varten, jolloin hankittu osuus katsotaan välittömästi mitätöidyksi. Jäsenosuuden omistajalle maksetaan vastikkeena jäsenosuusmaksu. Jäsenosuuden hankkimisen edellytyksenä on, että aikaisemmin eronneilta omistaja-asiakkailta eroamisjärjestyksen mukaisesti hankitut jäsenosuudet huomioon ottaen on käytettävissä jakokelpoista ylijäämää.

Muutoin jäsenosuusmaksut palautetaan omistaja-asiakkuuden päätyttyä osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin ottaen kuitenkin huomioon, mitä jäljempänä 9 §:ssä sanotaan.

Jäsenosuuksien tuottamista oikeuksista ylijäämää jaettaessa määrätään sääntöjen 12 §:ssä ja oikeuksista osuuspankin purkautuessa sääntöjen 30 §:ssä.

8 § Tuotto-osuudet

1. Tuotto-osuudet ja tuotto-osuusmaksu

Jäsenosuuksien lisäksi osuuspankki voi antaa tuotto-osuuksia näiden sääntöjen mukaisesti tuotto-osuusmaksua vastaan. Tuotto-osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin omistaja-asiakkaille. Hallitus päättää näiden sääntöjen mukaisesti tuotto-osuuksien antamisesta sekä tuotto-osuuksien ehdoista.

2. Tuotto-osuuden nimellisarvo

Yhden tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on sata (100) euroa.

3. Tuotto-osuuksien määrä

Tuotto-osuuksia voidaan antaa enintään 732.000 kappaletta.

4. Tuotto-osuuksien merkintä

Tuotto-osuuksien merkintä tapahtuu kirjallisella tai sähköisellä hakemuksella, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä taho. Tuotto-osuusmaksu on maksettava hallituksen päättämänä aikana hakemuksen hyväksymisestä, joka ei saa olla seitsemää päivää pidempi. Tuotto-osuuteen liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella.

5. Tuotto-osuuksien siirto

Tuotto-osuus voidaan siirtää vain omistaja-asiakkaalle. Tuotto-osuuden siirrosta on siirtäjän ja siirronsaajan yhdessä ilmoitettava osuuspankille 30 päivän kuluessa siirrosta.

6. Etuoikeus osuusannissa

Tuotto-osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsen- tai tuotto-osuuksiin.

7. Tuotto-osuuksien tuottamat oikeudet ylijäämää jaettaessa ja osuuspankin purkautuessa

Tuotto-osuuksien tuottamista oikeuksista ylijäämää jaettaessa määrätään sääntöjen 12 §:ssä ja oikeuksista osuuspankin purkautuessa sääntöjen 30 §:ssä.

8. Tuotto-osuuksien tuottamat oikeudet yhteisömuodon muutostilanteissa ja yritysjärjestelyissä

Mikäli osuuspankki muutettaisiin osakeyhtiöksi, tuotto-osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

Mikäli osuuspankki sulautuu toiseen osuuskuntaan tai jakautuu, tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti tai niitä vastaan annetaan uusia tuotto-osuuksia. Tuotto-osuuksiin liittyvät oikeudet eivät muutu, jos osuuspankki alentaa tai vähentää tässä kohdassa tarkoitettuja tuotto-osuusmaksuja tai muita osuusmaksuja.

Mikäli yhteisömuodon muutos, sulautuminen tai muu yritysjärjestely perustuu kriisinviranomaisen päätökseen, muuhun viranomaisen päätökseen tai lain säännökseen, tuotto-osuusmaksuja ei kuitenkaan palauteta osuudenomistajille, vaan niitä vastaan annetaan uusia osuuksia tai osakkeita, ellei viranomaisen päätöksestä tai laista muuta johdu.

9 § Jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttaminen

Osuuspankki maksaa omistaja-asiakkaalle jäsenosuuden ja tuotto-osuuden merkintähinnan palautuksen omistaja-asiakkuuden päättyessä. Tuotto-osuuden merkintähinnan palautus maksetaan omistaja-asiakkaalle myös, kun omistaja-asiakas on irtisanonut osuuden.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana omistaja-asiakkuus on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden.

Palautuksiin vaaditaan valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Jäsenosuusmaksut ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalaisissa, osuuspankeissa ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa ja näissä säännöissä säädetyin edellytyksin.

Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuden omistajan taloudelliset oikeudet säilyvät ennallaan palautuksen suorittamiseen asti tai jälkipalautusoikeuden päättymiseen asti.

10 § Lunastusoikeus

Osuuspankin tuotto-osuudet ovat lunastusehtoisia. Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki tuotto-osuudet.

Lunastusvastike on tuotto-osuudesta maksettu merkintähinta.

Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Hallituksen on ilmoitettava lunastusoikeuden käyttämisestä osuuden omistajalle samalla tavalla kuin kokouskutsusta. Lunastettavan osuuden omistajan on siirrettävä lunastettu osuus osuuspankille siirtomerkinnöin varustettuna maksua vastaan hallituksen lunastusvaatimuksessa ilmoitettuna päivänä, joka ei saa olla aikaisemmin kuin 30 päivää lunastusvaatimuksen tekemisestä.

Lunastus on ensisijassa toteutettava vapaalla omalla pääomalla ja toissijaisesti sidotulla omalla pääomalla.

Lunastukseen vaaditaan Keskusyhteisön lupa. Lisäksi lunastukseen vaaditaan valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muista lunastukseen liittyvistä seikoista päättää osuuspankin hallitus.

11 § Rahastot

Osuuspankilla on oltava vararahasto.

Vararahastoa saadaan käyttää vain osuuspankin tappioiden kattamiseen siltä osin kuin jakokelpoinen ylijäämä ei siihen riitä.

Osuuspankilla voi olla vararahaston lisäksi muitakin rahastoja.

12 § Ylijäämän jakaminen

Osuuspankin vapaan oman pääoman määrästä, josta on vähennetty vararahastoon siirrettävä määrä, voidaan maksaa jäsenosuusmaksuille ja tuotto-osuusmaksuille korkoa ottaen kuitenkin huomioon, mitä osuuskuntalaisissa ja osuuspankeissa ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa on määrätty jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta ja sen määrästä päättää edustajisto. Ylijäämän jaosta päätettäessä noudatetaan osuuspankin varojenjakoa koskevista säännöksistä sekä vakavaraisuus- ja muusta sääntelystä tulevia rajoituksia.

Tuotto-osuuksille maksettava vuotuinen korko voi poiketa jäsenosuuksille maksettavasta korosta, mikäli osuuspankkeja koskeva vakavaraisuus- tai muu sääntely ei sitä rajoita tai estä.

Myös palautettavaksi vaadituille jäsen- ja tuotto-osuuksille maksetaan korkoa näiden sääntöjen mukaan. Tilivuoden aikana suoritetuille osuuksille korkoa voidaan maksaa suorituspäivästä lukien.

Korko voidaan maksaa rahana tai OP Ryhmän rahastoyhtiöiden hallinnoimien rahastojen osuuksina.

Jäsenosuuksien ja tuotto-osuuksien korko maksetaan 6 kuukauden kuluessa ylijäämän jakoa koskevasta päätöksestä. Jäsen- ja tuotto-osuuksien korko siltä vuodelta, jonka päätyttyä jäsenosuusmaksu tai tuotto-osuusmaksu on palautettu, maksetaan seuraavan koronmaksun yhteydessä.

Jos käyttämätöntä ylijäämää on vielä koron maksun jälkeen, se siirretään joko kokonaan tai osaksi vararahastoon tai käyttö- tai muuhun rahastoon taikka jätetään käyttämättömänä ylijäämään.

13 § Edustajisto

Tehtävät ja kokoonpano

Osuuspankin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa kaikissa osuuskunnan kokoukselle kuuluvissa asioissa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon kuuluu vähintään 40 ja enintään 60 edustajaa. Hallintoneuvosto päättää edustajien lukumäärän edustajiston toimikaudeksi ennen edustajiston valintaa.

Valinta

Edustajat valitaan enemmistövaalitapaa noudattaen vaalijärjestyksessä määrätyllä menettelyllä.

Toimikausi ja edustajan tehtävän päättyminen

Edustajiston toimikausi alkaa ja edellisen edustajiston toimikausi päättyy, kun vaalilautakunta on julkistanut vaalin tuloksen.

Edustajan tehtävä päättyy ennen toimikautta, jos hänen omistaja-asiakkuutensa osuuspankissa päättyy tai hän eroaa edustajan tehtävästä. Edustajan tehtävä päättyy myös siinä tapauksessa, jos vaalijärjestyksessä määrätyt vaalikelpoisuuden edellytykset eivät täyty. Jos edustajan tehtävä päättyy ennen toimikautta, hänen tilalleen tulee edustajaksi vaalijärjestyksen mukaisesti määräytyvä varaedustaja.

Edustajiston kokoukset

Varsinainen edustajiston kokous pidetään kerran vuodessa hallituksen määräämänä päivänä ennen toukokuun loppua.

Ylimääräinen edustajiston kokous pidetään, milloin hallitus tai hallintoneuvosto katsoo sen tarpeelliseksi tai milloin se on muuten lain mukaan pidettävä.

Edustajisto valitsee puheenjohtajan kokouskohtaisesti.

Kokoukset pidetään osuuspankin kotipaikassa, jollei hallitus tai hallintoneuvosto yksittäistapauksessa määrää kokouspaikaksi toista paikkakuntaa Suomessa. Edustajiston jäsenet eivät saa osallistua kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

14 § Varsinainen edustajiston kokous

Varsinaisessa edustajiston kokouksessa käsitellään seuraavat asiat

1. esitetään tilinpäätös ja toimintakertomus, konsernitilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;
2. päätetään tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta;
3. päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille, hallintoneuvoston jäsenille ja toimitusjohtajalle edelliseltä tilikaudelta;
4. päätetään taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä;
5. määrätään edustajien, hallintoneuvoston puheenjohtajan ja jäsenten sekä tilintarkastajien palkkiot;

6. vahvistetaan hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ottaen huomioon näiden sääntöjen 16 §:n 1 momentin määräykset ja valitaan tarvittavat jäsenet hallintoneuvostoon;
7. valitaan näiden sääntöjen 26 §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja ja mahdollinen varatilintarkastaja,
8. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

15 § Kokouskutsu ja ilmoitukset omistaja-asiakkaille

Edustajiston kokouksen kutsuu kokoon hallitus.

Kokouskutsu on sisällöltään ja määräajoiltaan toimitettava osuuskuntalain mukaisesti.

Kokouskutsu on lähetettävä kaikille edustajille kirjallisesti tai sähköisesti sillä osoitteella, jonka he ovat ilmoittaneet hallitukselle. Kokouskutsu voidaan vaihtoehtoisesti asettaa edustajien saataville myös muun sähköisen jakelukanavan avulla.

Lakisäätteiset ilmoitukset omistaja-asiakkaille on julkaistava hallituksen määräämässä omistaja-asiakkaiden keskuuteen leviävässä lehdessä, julkaistava osuuspankin internetsivustolla taikka lähetettävä kaikille omistaja-asiakkaille kirjallisesti tai sähköisesti sillä osoitteella, jonka he ovat ilmoittaneet osuuspankille.

16 § Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 24 jäsentä, jotka valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja joiden tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa.

Jäsenten lukumäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa edustajiston kokouksessa. Lukumäärää ei voida alentaa enempää kuin jäseniä samana vuonna on erovuorossa.

Hallintoneuvoston jäsenenä ei saa toimia:

- osuuspankin hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja tehtävässä oloaikanaan tai tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana
- osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö.

Hallintoneuvoston jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättäneen edustajiston kokouksen päättyessä ja päättyy kolmantena kalenterivuonna uuden valinnan toimittavan edustajiston kokouksen päättyessä.

Hallintoneuvostosta eroaa vuosittain kolmannes tai kahtena ensimmäisenä vuotena kolmannesta lähinnä oleva luku ja kolmantena vuotena loput, aluksi arvan ja sitten vuoron mukaan. Kesken vaalikautta valitun hallintoneuvoston jäsenen toimikausi päättyy samanaikaisesti kuin hänen edeltäjänsä toimikausi olisi päättynyt.

Hallintoneuvoston jäsenen yläikärajana on 65 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän täyttänyt henkilö saa toimia tehtävässään uuden jäsenen valinnasta päättävän edustajiston kokouksen loppuun.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kutsuu itselleen sihteerin. Kumppaisenkin puheenjohtajan ollessa estyneenä valitaan kokouksessa saapuvilla olevista hallintoneuvoston jäsenistä kokoukselle puheenjohtaja.

17 § Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä pyytää, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenten kokoluokasta. Päätökseksi tulee, sekä asiassa että vaalissa, se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai johon puheenjohtaja äänten mennessä tasan on yhtynyt, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jossa ratkaisee arpa.

Hallintoneuvoston kokouksesta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään läsnäolijat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä mahdollisten äänestysten tulokset.

Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja, vähintään yksi hallintoneuvoston siihen valitsema jäsen sekä sihteeri.

18 § Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston on valvottava hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallintoneuvoston on erityisesti:

1. vuosittain vahvistettava hallituksen jäsenten lukumäärä ja valittava tarvittava määrä jäseniä hallitukseen ja määrättävä heidän palkkionsa; tarvittaessa hallintoneuvoston on erotettava hallituksen jäsenet tehtävästään;
2. hallitusta kuultuaan valittava tointa hakeneista osuuspankille toimitusjohtaja ja tarvittaessa erotettava toimitusjohtaja tehtävästään. Hallintoneuvosto voi hallitusta kuultuaan valita myös toimitusjohtajan sijaisen. Ennen kuin toimitusjohtajan toimi täytetään tai toimitusjohtaja erotetaan tehtävästään, on asiasta hankittava lausunto Keskusyhteisöltä. Toimitusjohtajan sijaisen osalta lausunto on hankittava, jos Keskusyhteisön ohjeistus sitä edellyttää;
3. vahvistettava osuuspankin toimintaa koskeva ohjesääntö asioista, jotka ovat laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä sekä hallituksen ja toimitusjohtajan välisestä tehtävänjaosta;
4. merkittävä tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet;
5. annettava varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta.

19 § Hallitus

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus paitsi, mikäli osuuspankin toiminnan välitön johto on lain tai näiden sääntöjen mukaan toimitusjohtajan tehtävänä.

Hallituksen muodostavat toimitusjohtaja toimiaikanaan sekä hallintoneuvoston valitsemat 3-7 muuta jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Muu osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö kuin osuuspankin toimitusjohtaja ei saa toimia hallituksen jäsenenä. Osuuspankin toimitusjohtajana toiminut henkilö ei saa toimia hallituksen jäsenenä tehtävänsä päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana.

Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättäneen hallintoneuvoston kokouksen päättyessä ja päättyy seuraavana kalenterivuonna uuden hallituksen valinnan toimittavan hallintoneuvoston kokouksen päättyessä.

Ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei saa valita osuuspankin toimitusjohtajaa.

Hallituksen jäsenen yläikäraja on hallitukseen kuuluvaa toimitusjohtajaa lukuun ottamatta 65 vuotta, kuitenkin siten, että valintansa jälkeen tämän iän täyttänyt jäsen saa toimia tehtävässään toimikauden loppuun.

Hallituksen jäsenenä olevan toimitusjohtajan osalta yläikäraja määräytyy osuuspankin ja toimitusjohtajan välisen toimisopimuksen mukaisesti.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi.

20 § Hallituksen tehtävät

Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita osuuskuntalain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain ja osuuspankin sääntöjen sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaan.

Hallitus ja toimitusjohtaja voivat kumpikin hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaisesti antaa valtuutuksen tehtäviensä hoitamiseen määräämissään rajoissa valitsemilleen toimikunnille tai nimeämilleen henkilöille.

21 § Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla. Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ollessa tietyssä asiassa estyneitä toimii kokouksen puheenjohtajana hallituksen keskuudestaan valitsema henkilö.

22 § Luotonanto hallintohenkilöille sekä sijoitukset hallintohenkilöiden lähipiiriin kuuluviin yrityksiin

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenelle, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle, tilintarkastajalle ja varatilintarkastajalle sekä näiden luottolaitoslaissa määritellylle lähipiirille annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä sijoittamista näiden lähipiiriin kuuluvaan yritykseen tai tällaiseen luotonantoon ja sijoituksiin sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä osuuspankin hallituksessa.

23 § Toimitusjohtaja

Osuuspankilla on oltava toimitusjohtaja. Lisäksi osuuspankilla voi olla toimitusjohtajan sijainen. Sijainen tulee valita, mikäli Keskusyhteisön ohjeistus sitä edellyttää. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen valitsee ja tarvittaessa erottaa tehtävästään hallintoneuvosto.

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava osuuspankin päivittäistä hallintoa osuuskuntalain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka osuuspankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta osuuspankin toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto.

Toimitusjohtajalla on oikeus edustaa osuuspankkia sellaisessa asiassa, joka 1 momentin mukaan kuuluu hänen tehtäviinsä.

24 § Edustamisoikeus

Osuuspankkia edustavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja yhdessä.

Hallitus voi lisäksi antaa nimetyille henkilöille oikeuden edustaa osuuspankkia kaksi yhdessä tai kukin erikseen yhdessä 1 momentissa mainitun henkilön kanssa.

25 § Tilikausi ja tilinpäätös

Osuuspankin tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös ja toimintakertomus, hallintoneuvoston niistä antama lausunto ja muut tarvittavat asiakirjat on jätettävä tilintarkastajille tarkastettavaksi vähintään kuukautta ennen varsinaista edustajiston kokousta, kuitenkin viimeistään helmikuun loppuun mennessä.

26 § Tilintarkastus

Edustajiston on vuosittain valittava osuuspankille yksi KHT-tilintarkastaja ja tälle varatilintarkastaja tai KHT-tilintarkastusyhteisö.

Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien toimikausi alkaa valinnasta päättäneen edustajiston kokouksen päättyessä ja päättyy uuden tilintarkastajan toimikauden alkaessa. Osuuspankin tilintarkastajan on kultakin tilikaudelta annettava varsinaiselle edustajiston kokoukselle tilintarkastuskertomus. Kertomus on luovutettava osuuspankin hallitukselle viimeistään kaksi viikkoa ennen sitä edustajiston kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi.

27 § Toisen liikeyrityksen hallintoon kuuluminen

OP Ryhmän ulkopuolisen luottolaitoksen, vakuutusyhtiön, sijoituspalveluyrityksen, maksulaitoksen, kiinteistönvälitysliikkeen tai jonkin muun OP Ryhmän kanssa samalla toimialalla toimivan yrityksen hallintoon osallistuminen on kiellettyä toimitusjohtajalta, tämän sijaiselta ja kaikilta hallintohenkilöiltä. Tällaisena yrityksenä ei kuitenkaan pidetä OP Ryhmän strategisia yhteistyökumppaneita, vaikka ne toimisivatkin samalla toimialalla.

Hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja tämän sijaisen kuuluminen muun ulkopuolisen, elinkeinotoimintaa harjoittavan liikeyrityksen hallintoon edellyttää hallituksen suostumusta.

28 § Omistaja-asiakkaan eroaminen ja erottaminen

Omistaja-asiakkaalla on oikeus erota osuuspankista ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle. Omistaja-asiakkaan katsotaan eronneen, kun ilmoitus siitä on tullut osuuspankille.

Omistaja-asiakas voidaan erottaa osuuspankista

1. jos omistaja-asiakas ei ole täyttänyt omistaja-asiakkuudesta johtuvia velvollisuuksiaan osuuspankkia kohtaan;
2. jos omistaja-asiakas ei ole täyttänyt sitoumuksiaan osuuspankille;
3. jos omistaja-asiakas on aiheuttanut osuuspankille huomattavaa vahinkoa tai muutoin ilmeisesti toiminut sen etujen ja tarkoitusperien vastaisesti tai asetettu konkurssiin;
4. jos omistaja-asiakas ei ole käyttänyt osuuspankin palveluita erottamista lähinnä edeltävän vuoden aikana.

Omistaja-asiakkaan erottamisesta päättää hallitus. Erottamispäätös voidaan saattaa edustajiston kokouksen tutkittavaksi.

Omistaja-asiakkaalle on ilmoitettava erottamisaikomuksesta vähintään kuukautta ennen erottamispäätöksen tekemistä.

Omistaja-asiakkuuden lakattua oikeus ylijäämään ja muihin varoihin sekä omistaja-asiakasetuihin päättyy, kun osuuskunta on vastaanottanut eroilmoituksen tai erottamispäätös on tehty. Jäsen- ja tuotto-osuudelle maksetaan kuitenkin korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

29 § Osuuspankin lahjoitukset

Edustajiston kokous voi päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen rinnastettavaan tarkoitukseen, jos lahjoituksen määrää voidaan käyttötarkoitukseen sekä osuuspankin tilaan ja muihin olosuhteisiin katsoen pitää kohtuullisena. Hallitus saa käyttää sanottuun tarkoitukseen varoja, joiden merkitys osuuspankin tila huomioon ottaen on vähäinen.

30 § Varojen jakaminen osuuspankin purkautuessa

Osuuspankin purkautuessa palautetaan ensin sääntöjen 7 §:n mukaiset jäsenosuusmaksut ja 8 §:n mukaiset tuotto-osuusmaksut yhtäläisellä etuoikeudella, minkä jälkeen jäljelle jäävä netto-omaisuus on käytettävä Keskusyhteisön hallintoneuvoston päättämällä tavalla OP Ryhmän yhteisvastuu huomioon ottaen ja alueperiaatetta noudattaen OP Ryhmän hyväksi.

31 § Välimiesmenettely

Riidat toiselta puolen osuuspankin ja toiselta puolen hallintoneuvoston, hallituksen tai niiden jäsenen, toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen, tilintarkastajan, varatilintarkastajan tai selvitysmiehen välillä ratkaistaan sikäli, kuin riidan perustana on henkilön toimiminen edellä tarkoitettussa asemassa, välimiesmenettelyä noudattaen niin kuin siitä annetussa laissa säädetään.

Välimiehiä on oltava kolme, joista kumpikin asianosainen valitsee yhden ja joista kolmannen, joka toimii puheenjohtajana, valitsee Keskusyhteisön pyynnöstä Keskuskauppakamarin välimieslautakunta. Ellei asianosainen saatuaan tiedon toisen asianosaisen toimittamasta välimiehen vaalista, seitsemän päivän kuluessa toimita omaa vaaliaan ja ilmoita siitä vastapuolelleen, toimittaa Keskusyhteisön pyynnöstä Keskuskauppakamarin välimieslautakunta vaalin asianosaisen puolesta.

KESKI-POHJANMAAN OSUUSPANKIN EDUSTAJISTON VAALIJÄRJESTYS

1 § Vaalien järjestäminen ja ajankohta

Osuuspankin sääntöjen 13 §:ssä mainitut edustajiston vaalit toimitetaan osuuspankin omistaja-asiakkaiden äänestyksellä enemmistövaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana.

Vaalien toimittamiseksi hallintoneuvosto valitsee vaalilautakunnan, jonka tehtävistä on tarkemmin määrätty tässä vaalijärjestyksessä.

2 § Äänestystapa

Äänestys toimitetaan hallintoneuvoston päättämällä tavalla tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ("sähköinen vaalipalvelu"). Hallintoneuvoston on lisäksi päätettävä äänestysmenettelystä, joka turvaa niiden omistaja-asiakkaiden mahdollisuuden käyttää äänioikeuttaan, joilla ei ole mahdollista käyttää sähköistä vaalipalvelua, kuten äänestämismahdollisuudesta erikseen ilmoitettavissa osuuspankin toimipisteissä. Äänestys voidaan toteuttaa myös sähköisen vaalipalvelun sekä muun hallintoneuvoston päättämän äänestysmenettelyn yhdistelmänä.

Omistaja-asiakkaiden osallistuminen äänestykseen ja vaalisalaisuuden säilyminen sekä ääntenlaskennan oikeellisuus tulee riittävällä tavalla turvata.

Äänestysaika tulee määrätä vähintään kymmenen (10) päivän pituiseksi.

3 § Äänioikeus

Äänioikeus on jokaisella osuuspankin omistaja-asiakkaalla, joka on hyväksytty omistaja-asiakkaaksi viimeistään hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana ennen äänestyksen alkamista ja joka on vaalien alkaessa edelleen omistaja-asiakkaana.

Äänioikeus on sekä luonnollisilla henkilöillä että oikeushenkilöillä. Oikeushenkilöiden äänioikeuden käyttämiseen liittyvistä menettelyistä päättää vaalilautakunta.

Kullakin äänioikeutetulla omistaja-asiakkaalla on vaalissa yksi ääni ja omistaja-asiakas voi kannattaa äänellään enintään yhtä ehdokasta.

Omistaja-asiakas ei voi äänestää toisen omistaja-asiakkaan, joka on luonnollinen henkilö, puolesta valtakirjaa käyttäen.

4 § Vaalikelpoisuus

Vaalikelpoinen edustajistoon on hyvämaineinen, osuuspankin palveluja käyttävä äänioikeutettu omistaja-asiakas, joka on täysivaltainen.

Vaalikelpoinen edustajistoon ei ole kuitenkaan:

— osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva; tai

- osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja taikka hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan ja tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana.

5 § Vaalilautakunta

Osuuspankin hallintoneuvosto nimittää vaalien toimittamiseksi vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä. Vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai hänen ollessa estynyt varapuheenjohtaja ja puolet lautakunnan jäsenistä on saapuvilla.

Vaaleissa ehdokkaana olevaa henkilöä tai tämän lähisukulaista ei saa valita vaalilautakuntaan.

Vaalilautakunta päättää vaalien toimittamiseen liittyvistä seikoista ja vahvistaa vaalien tuloksen.

6 § Omistaja-asiakkaiden tiedottaminen ehdokasasettelusta

Vaalien ajankohdasta, valittavien edustajien lukumäärästä ja ehdokasasettelusta ilmoitetaan omistaja-asiakkaille vaalilautakunnan päättämällä tavalla kirjallisesti, sähköisesti tai julkaisemalla siitä ilmoitus omistaja-asiakkaiden keskuuteen leviävässä lehdessä taikka osuuspankin internetsivuilla tai muussa sähköisessä kanavassa.

7 § Ehdokkaiden asettaminen

Päästäkseen ehdokkaaksi edustajiston vaaleissa, omistaja-asiakkaan tulee olla vaalikelpoinen ja hänellä tulee olla vähintään kolmen (3) muun omistaja-asiakkaan kannatus. Omistaja-asiakas voi olla kannattajana enintään kolmelle (3) ehdokkaalle.

Ilmoitus ehdokkaan asettamiseksi ("ehdokasilmoitus") on laadittava ja toimitettava vaalilautakunnalle vaalilautakunnan päättämällä menettelyllä. Ilmoitukseen tulee sisältyä ehdokkaan suostumus sekä ehdokasta kannattaneet omistaja-asiakkaat.

8 § Ehdokkaiden vahvistaminen vaalilautakunnassa

Vaalilautakunnan on tarkastettava ehdokasilmoitukset. Vaalilautakunta hyväksyy ehdokasilmoitukset, pyytää ehdokasilmoituksen korjaamista tai hylkää ehdokasilmoituksen.

Vaalilautakunnan on hylättävä ehdokasilmoitus, jos ehdokkaaksi esitetty ei ole vaalikelpoinen edustajiston vaaleissa, ehdokkaan suostumusta ei ole toimitettu vaalilautakunnalle, tai ehdokkaalla ei ole vaalijärjestyksen edellyttämää määrää kannattajia.

Jos kannattaja ei ole osuuspankin omistaja-asiakas tai tämä on esittänyt useampaa ehdokasta kuin tämän vaalijärjestyksen mukaan on sallittua, vaalilautakunnan on kehotettava esitettyjä ehdokkaita korjaamaan ehdokasilmoituksia, ellei kannattajia muutoin ole riittävää määrää ehdokasilmoituksen hyväksymiseksi.

Vaalilautakunnan on annettava korjauskehotuksen antamisen jälkeen vähintään seitsemän päivää aikaa korjata ehdokasilmoitusta. Korjauskehotus voidaan antaa sähköisesti, puhelimitse tai kirjeitse.

Vaalilautakunta vahvistaa ehdokkaat hyväksytyjen ehdokasilmoitusten mukaisesti. Ehdokkaat esitetään äänestysohjeissa joko aakkosjärjestyksessä tai arvan mukaisessa järjestyksessä. Vaalilautakunta numeroi ehdokkaat juoksevasti tässä järjestyksessä alkaen numerosta kaksi (2).

Vaalilautakunta voi päättää, ettei vaaleja ole tarpeen toimittaa, jos ehdokkaita ei ole enempää kuin valittavien määrä.

9 § Äänestysohjeet

Äänestysohjeet on toimitettava äänioikeutetuille omistaja-asiakkaille niin hyvissä ajoin, että ne ovat perillä viimeistään äänestyksen alkaessa. Äänestysohjeina on annettava tiedot ehdokkaista, äänestyksen ajankohdasta ja äänestysmenettelystä.

Äänestysohjeet toimitetaan vaalilautakunnan päättämällä tavalla sähköisesti. Niiden omistaja-asiakkaiden osalta, joilla ei ole mahdollisuutta äänestysohjeiden vastaanottamiseen sähköisesti, äänestysohjeet on toimitettava kirjallisesti.

10 § Äänestäminen

Vaalilautakunta päättää äänestyksessä käytettävistä menettelytavoista. Äänestys tapahtuu vaalilautakunnan päättämien äänestysohjeiden mukaisesti. Äänestyksessä käytettävät menettelytavat on toteutettava siten, että omistaja-asiakkaiden mahdollisuus käyttää äänioikeuttaan, vaalisalaisuus ja ääntenlaskennan oikeellisuus eivät vaarannu.

Äänioikeutettu omistaja-asiakas merkitsee sähköiseen äänestyslippuun äänestysohjeiden mukaisesti sen ehdokkaan, jolle hän antaa äänensä. Muussa kuin sähköisessä äänestyksessä omistaja-asiakkaan on merkittävä äänestämänsä ehdokas äänestysohjeiden mukaisesti merkitsemällä selvästi ehdokasnumero äänestyslippuun. Omistaja-asiakas ei saa tehdä äänestyslippuunsa muita merkintöjä.

Äänestyslippu on palautettava vaalilautakunnan antamien äänestysohjeiden ja määräaikojen mukaisesti.

Äänioikeuden käyttäneistä omistaja-asiakkaista on pidettävä kirjaa.

Mikäli omistaja-asiakas vähintään viisi (5) päivää ennen vaalitoimituksen päättymistä luotettavasti osoittaa, että

- hän ei ole saanut äänestysasiakirjoja,
  - äänestysasiakirjat ovat virheelliset,
  - äänestysasiakirjat ovat hävinneet tai turmeltuneet tai
  - hänellä ei ole mahdollisuutta sähköiseen äänestykseen,
- vaalilautakunta voi pyynnöstä antaa hänelle uudet äänestysasiakirjat.

11 § Äänten hyväksyminen ja laskenta

Vaalilautakunnan on äänestysajan päätyttyä huolehdittava siitä, että äänten laskenta suoritetaan luotettavalla tavalla ja viipymättä. Vaalilautakunta voi antaa ääntenlaskennan suoritettavaksi myös kolmannelle taholle edellyttäen, että ääntenlaskennan oikeellisuus ja vaalisalaisuuden toteutuminen voidaan turvata.

Äänestyslippu tai sähköisesti annettu ääni on mitätön, jos

- äänestyslippuun on merkitty useamman kuin yhden ehdokkaan numero
- äänestyslippuun on tehty muu kuin edellä 11 §:ssä sallittu merkintä
- äänestyslipusta ei selvästi ilmene, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut
- äänestykseen on käytetty muuta kuin vaalilautakunnalta saatua äänestyslippua
- äänestyslippu palautetaan muulla kuin äänestysohjeissa määrätyllä tavalla, tai
- äänestyslippu on saapunut liian myöhään.

Sähköisesti annettu ääni on mitätön, jos ei pystytä luotettavalla tavalla varmistamaan siitä, että äänen on antanut osuuspankin äänioikeutettu omistaja-asiakas.

Annetun äänen mitätöinnin ratkaisee lopullisesti vaalilautakunta.

12 § Vaalien tuloksen määräytyminen

Hyväksytyistä äänistä lasketaan jokaisen ehdokkaan saama äänimäärä.

Valituiksi edustajiston jäseniksi tulevat ne, jotka ovat saaneet vaalissa eniten ääniä. Vaalilautakunta arpoo edustajistoon valituksi tulevan tai tulevat ehdokkaat niiden keskuudesta, jotka ovat saaneet saman äänimäärän vaalissa.

Edustajiston varajäseniä ovat valituiksi tulematta jääneet ehdokkaat äänimääräjärjestyksessä. Vaalilautakunnan on arvottava kahden tai useamman varajäsenen keskinäinen järjestys, jos näillä on sama äänimäärä. Jos edustajiston jäsenen tehtävä päättyy kesken toimikauden, hänen tilalleen edustajistoon tulee varajäsen vaalilautakunnan vahvistaman vaalin tuloksen mukaisesti.

13 § Vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkistaminen

Laskettuaan hyväksytyt äänet ja arvottuaan saman äänimäärän saaneiden ehdokkaiden keskinäisen järjestyksen, vaalilautakunta vahvistaa vaalin tuloksen. Vaalin tuloksesta on ilmentävä ainakin valitut edustajiston jäsenet sekä heidän varajäsenensä.

Vaalilautakunta ilmoittaa vaalin tuloksen sähköisesti, kirjallisesti tai omistaja-asiakaiden keskuuteen leviävässä lehdessä viipymättä vaalin tuloksen vahvistamisen jälkeen.

Vaalilautakunta ilmoittaa valituille edustajiston jäsenille valituksi tulemisesta viipymättä.